

Judikatūras krājums

ĢENERĀLADVOKĀTES TAMARAS ČAPETAS [TAMARA ČAPETA]
SECINĀJUMI,
sniegti 2022. gada 6. oktobrī¹

Lieta C-268/21

Norra Stockholm Bygg AB
pret
Per Nycander AB,
 piedaloties:
Entral AB

(*Högsta domstolen* (Augstākā tiesa, Zviedrija) lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu)

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Regula (ES) 2016/679 – Personas datu aizsardzība – 6. panta 3. un 4. punkts – Personas datu apstrāde – 23. panta 1. punkta f) apakšpunkts – Tiesu neatkarības un tiesvedības aizsardzība – Atbildētāja lūgums civillietā uzdot kasācijas sūdzības iesniedzējam sniegt informāciju par savu darbinieku nostrādāto darba laiku

I. Ievads

1. “Jūsu privātums mums ir svarīgs. Mēs izmantojam sīkdatnes, lai uzlabotu lietotāja pieredzi. Lūdzam pārskatīt privātuma preferences. Pieņemt visas / Iestatījumi. Lūdzam iepazīties ar mūsu privātuma politiku un sīkdatņu lietošanas politiku.”²
2. Apmeklējot jebkuru tīmekļa vietni, uznirs līdzīga satura paziņojums.
3. Tā tas ir Vispārīgās datu aizsardzības regulas (VDAR)³ dēļ, kura ir kļuvusi par galveno rīku personas datu aizsardzībai Eiropas Savienībā.
4. Vai VDAR “uznirst” arī valsts tiesās? Proti, vai tā ir piemērojama izpaušanas pienākumiem valsts tiesā izskatītas civillietas tiesvedībā? Ja tā ir, kādus pienākumus tā rada šīm tiesām? Šādi ir jautājumi, kuros Tiesai tiek lūgts viest skaidrību šajā lietā.

¹ Oriģinālvaloda – angļu.

² Šis konkrētais paziņojums ir redzams tīmekļvietnē <https://eulawlive.com/>.

³ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/679 (2016. gada 27. aprīlis) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK (Vispārīgā datu aizsardzības regula) (OV 2016, L 119, 1. lpp.).

II. Pamatlietas faktiskie apstākļi un prejudiciālie jautājumi

5. Šādi jautājumi radās lietā, ko skata iesniedzējtiesas statusā esošā *Högsta domstolen* (Augstākā tiesa, Zviedrija). Lietas faktiskos apstākļus īsumā var izklāstīt šādi: kasācijas sūdzības iesniedzēja pamatlietā – sabiedrība *Norra Stockholm Bygg AB* (turpmāk tekstā – “*Fastec*”) veica biroja ēkas būvdarbus atbildētājai pamatlietā – sabiedrībai *Per Nycander AB* (turpmāk tekstā – “*Nycander*”). Darbinieki, kuri saskaņā ar šo līgumu veica darbu, savu klātbūtni reģistrēja taksācijas nolūkiem paredzētā elektroniskā personāla reģistrā. Personāla reģistru nodrošināja sabiedrība *Entral AB*, kas rīkojās *Fastec* uzdevumā.

6. Pamatlieta sākās ar strīdu par atlīdzību, kas pienākas par veikto darbu. *Nycander* apstrīdēja *Fastec* maksājuma prasījumu (par summu nedaudz virs 2 000 000 Zviedrijas kronām (SEK), kas atbilst aptuveni 190 133 EUR), apgalvojot, ka darbu veikšanai *Fastec* esot veltījusi mazāk laika, nekā laika apjoms, par kuru *Fastec* prasa veikt maksājumu.

7. Lai pierādītu, ka tas tā ir, *Nycander* pieprasīja, lai *Entral* iesniedz personāla reģistru, ko tā uztur *Fastec* uzdevumā. *Fastec* iebilst pret šo pieprasījumu, apgalvodama, ka šāda izpaušana būtu VDAR pārkāpums, jo prasītie dati esot vākti citam nolūkam un tos nedrīkstot izmantot kā pierādījumus pamatlietā.

8. *Tingsrätt* (pirmās instances tiesa, Zviedrija) uzdeva *Entral* iesniegt šo reģistru, un šo nolēmumu negrozītu atstāja arī apelācijas instancē lietu izskatījusī *Svea hovrätt* (Svea apelācijas tiesa, Stokholma, Zviedrija).

9. Savukārt *Fastec* šo *Svea hovrätt* (Svea apelācijas tiesa, Stokholma) nolēmumu pārsūdzēja *Högsta domstolen* (Augstākā tiesa) un lūdza šo tiesu noraidīt *Nycander* pieprasījumu izpaust datus vai pakārtoti – uzdot, lai tiktu iesniegta šā personāla reģistra anonimizētā versija. Minētās procedūras kontekstā *Högsta domstolen* (Augstākā tiesa) iesniedza Tiesai lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu par šādiem jautājumiem:

- “1. Vai [VDAR] 6. panta 3. punkts un 6. panta 4. punkts noteic arī kādas prasības attiecībā uz valsts procesuālo tiesību normām par izpaušanas pienākumu?
2. Ja atbilde uz pirmo jautājumu ir apstiprinoša, vai [VDAR] nozīmē to, ka, izvērtējot personas datus ietveroša dokumenta izpaušanas lietderību, ir jāņem vērā arī datu subjektu intereses? Vai šajā gadījumā Savienības tiesības noteic kādas prasības kārtībai, kādā šis izvērtējums jāveic?”
10. Tiesvedības gaitā Tiesai rakstveida apsvērumus iesniedza *Fastec*, Čehijas, Polijas un Zviedrijas valdības, kā arī Eiropas Komisija. Tiesas sēde notika 2022. gada 27. jūnijā, kurā *Nycander*, Polijas un Zviedrijas valdības un Komisija sniedza mutvārdu paskaidrojumus.

III. Atbilstošās tiesību normas

A. Savienības tiesību akti

11. VDAR 5. pantā ir noteikts, kādi principi jāievēro, apstrādājot personas datus:

“1. Personas dati:

- a) tiek apstrādāti likumīgi, godprātīgi un datu subjektam pārredzamā veidā (“likumīgums, godprātība un pārredzamība”);
- b) tiek vākti konkrētos, skaidros un legītimos nolūkos, un to turpmāku apstrādi neveic ar minētajiem nolūkiem nesavietojamā veidā; turpmāka apstrāde arhivēšanas nolūkos sabiedrības interesēs, zinātniskās vai vēstures pētniecības nolūkos, vai statistikas nolūkos saskaņā ar 89. panta 1. punktu nav uzskatāma par nesavietojamu ar sākotnējiem nolūkiem (“nolūka ierobežojumi”);
- c) ir adekvāti, atbilstīgi un ietver tikai to, kas nepieciešams to apstrādes nolūkos (“datu minimizēšana”);
- d) ir precīzi un, ja vajadzīgs, atjaunināti; ir jāveic visi saprātīgi pasākumi, lai nodrošinātu, ka neprecīzi personas dati, ņemot vērā nolūkus, kādos tie tiek apstrādāti, bez kavēšanās tiktu dzēsti vai laboti (“precizitāte”);
- e) tiek glabāti veidā, kas pieļauj datu subjektu identifikāciju, ne ilgāk kā nepieciešams nolūkiem, kādos attiecīgos personas datus apstrādā; personas datus var glabāt ilgāk, ciktāl personas datus apstrādās tikai arhivēšanas nolūkos sabiedrības interesēs, zinātniskās vai vēstures pētniecības nolūkos, vai statistikas nolūkos saskaņā ar 89. panta 1. punktu, ar noteikumu, ka tiek īstenoti atbilstoši tehniski un organizatoriski pasākumi, kas šajā regulā paredzēti, lai aizsargātu datu subjekta tiesības un brīvības (“glabāšanas ierobežojums”);
- f) tiek apstrādāti tādā veidā, lai tiktu nodrošināta atbilstoša personas datu drošība, tostarp aizsardzība pret neatļautu vai nelikumīgu apstrādi un pret nejaušu nozaudēšanu, iznīcināšanu vai sabojāšanu, izmantojot atbilstošus tehniskos vai organizatoriskos pasākumus (“integritāte un konfidencialitāte”).

2. Pārzinis ir atbildīgs par atbilstību 1. punktam un var to uzskatāmi parādīt (“pārskatatbildība”).”

12. VDAR 6. panta “Apstrādes likumīgums” 1., 3. un 4. punktā ir noteikts:

“1. Apstrāde ir likumīga tikai tādā apmērā un tikai tad, ja ir piemērojams vismaz viens no turpmāk minētajiem pamatojumiem:

[..]

c) apstrāde ir vajadzīga, lai izpildītu uz pārzini attiecināmu juridisku pienākumu;

[..]

e) apstrāde ir vajadzīga, lai izpildītu uzdevumu, ko veic sabiedrības interesēs vai īstenojot pārzinim likumīgi piešķirtās oficiālās pilnvaras;

[..].

3. Šā panta 1. punkta c) un e) apakšpunktā minēto apstrādes pamatu nosaka ar:

a) Savienības tiesību aktiem vai

b) dalībvalsts tiesību aktiem, kas piemērojami pārzinim.

Apstrādes nolūku nosaka minētajā juridiskajā pamatā vai – attiecībā uz 1. punkta e) apakšpunktā minēto apstrādi – tas ir vajadzīgs, lai izpildītu uzdevumu, ko veic sabiedrības interesēs vai īstenojot pārzinim likumīgi piešķirtās oficiālās pilnvaras. Minētajā juridiskajā pamatā var būt ietverti konkrēti noteikumi, lai pielāgotu šīs regulas noteikumu piemērošanu, cita starpā vispārēji nosacījumi, kas reglamentē pārziņa īstenošanu apstrādes likumību; apstrādājamo datu veidi; attiecīgie datu subjekti; vienības, kurām personas dati var tikt izpausti, un mērķi, kādiem tie var tikt izpausti; apstrādes nolūka ierobežojumi; glabāšanas termiņi; un apstrādes darbības un apstrādes procedūras, tostarp pasākumi, lai nodrošinātu likumīgu un godprātīgu apstrādi, piemēram, citās konkrētās datu apstrādes situācijās, kas paredzētas IX nodaļā. Savienības vai dalībvalsts tiesību akti atbilst sabiedrības interešu mērķim un ir samērīgi ar izvirzīto legītīmo mērķi.

4. Ja apstrāde citā nolūkā nekā tajā, kādā personas dati tika vākti, nav balstīta uz datu subjekta piekrišanu vai uz Savienības vai dalībvalsts tiesību aktiem, kas demokrātiskā sabiedrībā ir vajadzīgs un samērīgs pasākums, lai aizsargātu 23. panta 1. punktā minētos mērķus, pārzinis, lai pārliecinātos, vai apstrāde citā nolūkā ir savietojama ar nolūku, kādā personas dati sākotnēji tika vākti, cita starpā ņem vērā:

a) jebkuru saikni starp nolūkiem, kādos personas dati ir vākti, un paredzētās turpmākās apstrādes nolūkiem;

b) kontekstu, kādā personas dati ir vākti, jo īpaši saistībā ar datu subjektu un pārziņa attiecībām;

c) personas datu raksturu, jo īpaši to, vai ir apstrādātas īpašas personas datu kategorijas, ievērojot 9. pantu, vai to, vai ir apstrādāti personas dati, kas attiecas uz sodāmību un pārkāpumiem, ievērojot 10. pantu;

d) paredzētās turpmākās apstrādes iespējamās sekas datu subjektiem;

e) atbilstošu garantiju esamību, kas var ietvert šifrēšanu vai pseidonimizāciju.”

13. Turklāt VDAR 23. panta 1. punktā ir reglamentēti VDAR noteikto tiesību un pienākumu ierobežojumi:

“1. Saskaņā ar Savienības vai dalībvalsts tiesību aktiem, kas piemērojami datu pārzinim vai apstrādātājam, ar leģislatīvu pasākumu var ierobežot to pienākumu un tiesību darbības jomu, kas paredzēti 12.–22. pantā un 34. pantā, kā arī 5. pantā, ciktāl tā noteikumi atbilst 12.–22. pantā paredzētajām tiesībām un pienākumiem, – ja ar šādu ierobežojumu tiek ievērota pamattiesību un pamatbrīvību būtība un tas demokrātiskā sabiedrībā ir nepieciešams un samērīgs, lai garantētu:

[..]

f) tiesu neatkarības un tiesvedības aizsardzību;

[..].”

B. Zviedrijas tiesību akti

14. *Rättegångsbalken* (Tiesvedības kodekss, turpmāk tekstā – “*RB*”) 38. nodaļas 2. panta pirmajā daļā ir noteikts, ka ikvienai personai, kuras rīcībā ir rakstveida dokuments, kas uzskatāms par apveltītu ar pierādījuma spēku, šis dokuments ir jāiesniedz. Minētās tiesību normas otrajā daļā ir noteikti izņēmumi no šā pienākuma tostarp attiecībā uz advokātiem, ārstiem, psihologiem, mācītājiem un citām amatpersonām, kurām informācija uzticēta darba pienākumu izpildē vai līdzīgās situācijās. *RB* 38. nodaļas 4. pantā tiesai ir piešķirtas pilnvaras uzdot iesniegt rakstveida dokumentu kā pierādījumu.

15. Iesniedzējtiesa uzskata, ka, izvērtējot, vai personai būtu pienākums iesniegt dokumentu, tiesai ir jāizsver šā pierādījuma attiecināmība un pretējās puses interese, lai šī informācija netiktu izpausta. Tomēr, kā paskaidro iesniedzējtiesa, šajā vērtējumā nav paredzēts ņemt vērā izpaūzamās informācijas privātumu.

IV. Analīze

A. Ievads

16. VDAR ir galvenais Savienības tiesību akts, kas reglamentē fizisko personu aizsardzību saistībā ar viņu personas datu apstrādi. Atšķirībā no savas priekšteces, Direktīvas 95/46/EK⁴, VDAR tika pieņemta, pamatojoties uz LESD 16. pantu⁵. Šis juridiskais pamats pilnvaroja Savienības likumdevēju aizsargāt Eiropas Savienības Pamattiesību hartas (turpmāk tekstā – “Harta”) 8. panta 1. punktā noteiktās pamattiesības uz personas datu aizsardzību⁶.

17. Ja personas datus apstrādā, atbildību par šā tiesību akta ievērošanu VDAR uzliek “datu pārzinim”⁷. Tāpēc visos personas datu apstrādes gadījumos ir svarīgi noteikt, kurš ir datu pārzinis.

18. Saskaņā ar VDAR 4. panta 7. punktu datu “pārzinis” ir fiziska vai juridiska persona, publiska iestāde, aģentūra vai cita struktūra, kas nosaka personas datu apstrādes nolūkus un līdzekļus.

19. Šajā lietā notika divi savrupi personas datu apstrādes gadījumi. Pirmā datu apstrāde attiecas uz personāla reģistru, ko *Fastec* uzdevumā uztur *Entral*, jo *Fastec* saskaņā ar Zviedrijas tiesību aktiem ir pienākums vākt datus par nostrādātājiem stundām taksācijas nolūkiem. Šajā kontekstā *Fastec* ir pārzinis un *Entral* ir apstrādātājs⁸.

20. Nav strīda, ka pirmā minētā apstrāde ir veikta atbilstoši VDAR. Proti, saskaņā ar šīs regulas 6. panta 1. punkta c) apakšpunktu ir atļauts apstrādāt personas datus, ja apstrāde ir vajadzīga, lai izpildītu uz pārzini – šajā gadījumā *Fastec* – attiecināmu juridisku pienākumu⁹. Protams, ja tiktu konstatēts, ka pirmā minētā apstrāde ir prettiesiska saskaņā ar VDAR, prettiesiska līdz ar to būtu arī šādu datu apstrāde, kas veikta citos nolūkos¹⁰.

21. Interese šajā lietā tomēr ir par sākotnēji taksācijas nolūkos vāktu datu otro apstrādi (citos nolūkos). Jaunais nolūks ir tāds, lai *Entral* izpaustu personāla reģistru kā pierādījumu civillietā starp *Fastec* un *Nycander*. Šā reģistra iesniegšana izmantošanai civillietā noteikti ietvertu personas datu apstrādi.

⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes direktīva (1995. gada 24. oktobris) par personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti (OV 1995, L 281, 31. lpp.). Direktīva 95/46 tika pieņemta, pamatojoties uz iekšējā tirgus juridisko pamatu. Sākotnējo analīzi par izmaiņām, kas ieviestas ar VDAR, skat. Van Alsenoy, B., “Liability under EU Data Protection Law. From Directive 95/46 to the General Data Protection Regulation”, *Journal of Intellectual Property, Information Technology and Electronic Commerce Law*, 7. sēj., 2016, 271.–288. lpp.

⁵ Lai arī Direktīvai 95/46 un VDAR ir atšķirīgs juridiskais pamats, šo direktīvu interpretējošā judikatūra ir ņemama vērā, lai saprastu VDAR. Šajā nozīmē skat. spriedumu, 2021. gada 17. jūnijs, *M.I.C.M.* (C-597/19, EU:C:2021:492, 107. punkts). Tāpēc atsaukos uz Tiesas judikatūru par Direktīvu 95/46. Tāpat atsaukos arī uz Tiesas judikatūru par Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2002/58/EK (2002. gada 12. jūlijs) par personas datu apstrādi un privātās dzīves aizsardzību elektronisko komunikāciju nozarē (direktīva par privāto dzīvi un elektronisko komunikāciju) (OV 2002, L 201, 37. lpp.), ciktāl tajā ir rodami analogiski risinājumi saistībā ar tiesību uz datu aizsardzību ierobežojumiem. Tiesa atzina, ka interpretācija par tiesību ierobežojumiem, kas izriet no Direktīvas 2002/58, ir *mutatis mutandis* piemērojama VDAR interpretācijai. Šajā nozīmē skat. spriedumu, 2020. gada 6. oktobris, *La Quadrature du Net* u.c. (C-511/18, C-512/18 un C-520/18, EU:C:2020:791, 209.–211. punkts).

⁶ Skat. VDAR 1. apsvērumu.

⁷ Skat. VDAR 5. panta 2. punktu.

⁸ VDAR 4. panta 8. punktā apstrādātājs ir definēts kā “fiziska vai juridiska persona, publiska iestāde, aģentūra vai cita struktūra, kura pārziņa vārdā apstrādā personas datus”.

⁹ Saskaņā ar VDAR 6. panta 3. punktu, ja apstrādi veic, lai izpildītu uz pārzini attiecināmu juridisku pienākumu, šādu pamatu nosaka Savienības vai dalībvalsts tiesību aktos, kas atbilst sabiedrības interešu mērķim un ir samērīgi ar izvirzīto leģitīmo mērķi. Spriedumā, 2019. gada 16. janvāris, *Deutsche Post* (C-496/17, EU:C:2019:26, 60.–63. punkts) par leģitīmu atzīts mērķis panākt, lai tiktu ievēroti valsts tiesību akti nodokļu jomā.

¹⁰ Pēc analogijas skat. spriedumu, 2021. gada 2. marts, *Prokuratuur* (Piekļuves elektronisko komunikāciju datiem nosacījumi) (C-746/18, EU:C:2021:152, 44. punkts).

22. Šajā otrajā apstrādē VDAR noteiktās lomas mainās salīdzinājumā ar pirmo apstrādi. Svarīgākais ir tas, ka, izdodama rīkojumu *Entral* iesniegt personāla reģistru (turpmāk tekstā – “rīkojums par izpaušanu”), valsts tiesa kļūst par struktūru, kas nosaka datu apstrādes nolūkus un līdzekļus¹¹. Šī tiesa tādējādi kļūst par datu pārziņi¹².

23. Otrajā datu apstrādē varētu uzskatīt, ka *Fastec* vai nu joprojām ir pārzinis, vai arī ir mainījis lomu – tagad kopā ar *Nycander* kļūdamas par datu saņēmēju¹³. Tomēr, pat tad, ja *Fastec* joprojām ir pārzinis kopā ar valsts tiesu¹⁴, šis apstāklis neietekmētu valsts tiesas kā pārziņa pienākumus¹⁵. Visbeidzot – *Entral* loma nemainās. Tā joprojām ir apstrādātāja un turpina apstrādāt tos pašus personas datus, taču tagad jaunā pārziņa, proti, valsts tiesas uzdevumā.

24. Ar pirmo jautājumu iesniedzējtiesa būtībā vēlas noskaidrot, vai valsts tiesa patiešām var kļūt par pārziņi VDAR izpratnē un vai tādā gadījumā šī regula noteic kādas prasības attiecībā uz valsts procesuālajiem tiesību aktiem par tiesas pilnvarām un pienākumiem civilprocesā. Ja VDAR ir piemērojama un valsts tiesa ir pārzinis, otrajā jautājumā iesniedzējtiesa vaicā, kā šādai tiesai būtu jālemj par personas datu izpaušanu, ja tie ir jāizmanto kā pierādījums civillietā.

25. Lai atbildētu uz iesniedzējtiesas jautājumiem, rīkošos sekojošā veidā. Vispirms paskaidrošu, kāpēc uzskatu, ka VDAR ir piemērojama dalībvalstu tiesās izskatītajām civillietām un kā tas ietekmē dalībvalstu spēkā esošos procesuālos tiesību aktus (B). Pēc tam pievērsīšos tam, kāda metodoloģija būtu jāizmanto valsts tiesām kā datu pārziņiem, lai izpildītu VDAR prasības (C).

B. VDAR ir piemērojama civillietām valstu tiesās un papildina dalībvalstu procesuālos noteikumus

26. Ar pirmo jautājumu iesniedzējtiesa būtībā vēlas noskaidrot, vai VDAR piemēro civillietās un kā tas ietekmē piemērojamos procesuālos noteikumus. Konkrētāk – tā jautā, vai šī regula ietekmē tās valsts tiesību normas, kuras reglamentē tiesu pilnvaras un pienākumus, kad tās uzdod izpaust dokumentārus pierādījumus. Uz šo jautājumu atbildēšu trīs posmos.

¹¹ Datu apstrādes nolūka un līdzekļu noteikšana ir galvenās darbības, pēc kurām ir noteicams datu pārzinis. Skat. spriedumu, 2018. gada 10. jūlijs, *Jehovan todistajat* (C-25/17, EU:C:2018:551, 68. punkts). Skat. arī Bygrave, L. A., un Tossoni, L., “Article 4(7). Controller”, no: Kuner, C., Bygrave, L. A., Docksey, C., un Drechsler, L. (red.), *The EU General Data Protection Regulation (GDPR): A Commentary*, OUP, Oksforda, 2021, 150. lpp.

¹² Tiesas sēdē Polijas un Zviedrijas valdības, kā arī Komisija piekrita, ka šajā statusā tagad ir valsts tiesa. *Nycander* uzskatīja, ka otrajā datu apstrādē *Fastec* joprojām ir vienīgais datu pārzinis, savukārt valsts tiesai ir starpnieka loma. Jāatzīmē, ka VDAR nekur nav izmantots termins “starpnieks”.

¹³ VDAR 4. panta 9. punktā “saņēmējs” ir definēts kā fiziska vai juridiska persona, publiska iestāde, aģentūra vai cita struktūra, kurai izpauž personas datus – neatkarīgi no tā, vai tā ir trešā persona vai nav. Izskatāmās civillietas dalībnieku statusā esošās gan *Fastec*, gan *Nycander* kļūs par to datu saņēmējiem, kas tiks apstrādāti, pamatojoties uz tiesas rīkojumu par datu izpaušanu. Tiesas sēdē Komisija uzskatīja, ka *Fastec* neesot kļuvusi par saņēmēju, bet joprojām esot pārzinis.

¹⁴ VDAR 26. panta 1. punktā ir noteikts: “Ja divi vai vairāki pārziņi kopīgi nosaka apstrādes mērķus un veidus, tie ir kopīgi pārziņi. Kopīgi pārziņi pārredzamā veidā nosaka savus attiecīgos pienākumus, lai izpildītu šajā regulā uzliktās saistības, jo īpaši attiecībā uz datu subjekta tiesību īstenošanu un pārziņu attiecīgajiem pienākumiem sniegt 13. un 14. pantā minēto informāciju; pārziņi pienākumus nosaka, savstarpēji vienojoties, – izņemot, ja un ciktāl attiecīgie pārziņu pienākumi ir noteikti saskaņā ar Savienības vai dalībvalsts tiesību aktiem, kas piemērojami pārziņiem. Ar vienošanos var noteikt datu subjektu kontaktpunktu.” Skat. arī spriedumu, 2019. gada 29. jūlijs, *Fashion ID* (C-40/17, EU:C:2019:629, 67. punkts).

¹⁵ Tiesa paskaidroja, ka pārziņa jēdziens ir plašs un ka dažādos apstrādes posmos var būt iesaistīti dažādi subjekti. Spriedums, 2019. gada 29. jūlijs, *Fashion ID* (C-40/17, EU:C:2019:629, 70. punkts).

1. VDAR neparedz izņēmumus attiecībā uz valsts tiesu darbību civillietās

27. VDAR materiālā piemērošanas joma ir noteikta tās 2. panta 1. punktā, un tas drīzāk tiek darīts ar funkcionālu, nevis institucionālu pieeju. VDAR piemērojama ir atkarīga no tā *kas tiek darīts* (personas datu apstrādes darbība), nevis *kurš to dara*¹⁶.

28. Gluži tāpat arī VDAR piemērošanas jomā neietilpstošās hipotēzes, kas uzskaitītas šīs regulas 2. panta 2. punktā, pēc būtības ir funkcionālas. Tā kā šīs hipotēzes ir izņēmumi no VDAR piemērošanas, Tiesa ir atzinusi, ka tās ir jāinterpretē šauri¹⁷.

29. Tādējādi publisko iestāžu darbība no VDAR piemērošanas jomas ir izslēgta nevis pati par sevi, bet gan tikai tad, ja tā ir saistīta ar šīs regulas 2. panta 2. punktā uzskaitītajām darbībām¹⁸. Šajā ziņā minētajā tiesību normā no VDAR materiālās piemērošanas jomas nav izslēgtas tiesu darbības civillietās.

30. Apstiprinājums tam, ka VDAR ir piemērojama tiesu darbībai, rodams arī VDAR 20. apsvērumā¹⁹, kurā teikts, ka šīs tiesību akts ir piemērojams tiesu un citu tiesu iestāžu darbībai²⁰.

31. Šo secinājumu neatspēko apstākļi, ka uzraudzības iestāžu kompetencē – kā noteikts VDAR 55. panta 3. punktā – nav uzraudzīt apstrādes darbības, ko tiesas veic saistībā ar savu ar lietu izspriešanu saistīto uzdevumu izpildi. Gluži pretēji, manuprāt, šī tiesību norma tieši apstiprina, ka tiesām, pildot savus ar lietu izspriešanu saistītos uzdevumus, ir piemērojami VDAR noteiktie pienākumi. Šī regula aizsargā tiesu neatkarību un objektivitāti, aizliedzot uzraudzības iestādei pārraudzīt tiesu veiktās apstrādes darbības.

32. Šī lieta ir par personas datu apstrādi, kas ietilpst VDAR materiālās piemērošanas jomā. Personāla elektroniskā reģistra izveidošana un uzturēšana ir saistīta ar personas datu apstrādi²¹. Tāpat arī rikožums par šādu personas datu izpaušanu civillietas kontekstā ir šādu datu apstrādes gadījums²². Tāpēc pamatlietā aplūkotā situācija ietilpst VDAR materiālās piemērošanas jomā.

33. Kā šis apstākļi ietekmē tādu valsts procesuālo tiesību normu kā, piemēram, *RB* piemērošanu?

¹⁶ Darītāja personai ir nozīme tikai izņēmuma gadījumos. Piemēram, saskaņā ar VDAR 2. panta 3. punktu Savienības iestādēm, struktūrām, birojiem un aģentūrām nepiemēro VDAR. Taču tām ir piemērojama Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 45/2001 (2000. gada 18. decembris) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi Kopienas iestādēs un struktūrās un par šādu datu brīvu apriti (OV 2001, L 8, 1. lpp.).

¹⁷ Spriedums, 2020. gada 9. jūlijs, *Land Hessen* (C-272/19, EU:C:2020:535, 68. punkts).

¹⁸ VDAR 2. panta 2. punktā ir noteikts: “Šo regulu nepiemēro personas datu apstrādei: a) tādas darbības gaitā, kas neietilpst Savienības tiesību aktu darbības jomā; b) ko īsteno dalībvalstis, veicot darbības, kas ir LES V sadaļas 2. nodaļas darbības jomā; c) ko veic fiziska persona tikai personiska vai mājsaimnieciska pasākuma gaitā; d) ko veic kompetentas iestādes, lai novērstu, izmeklētu, atklātu noziedzīgus nodarījumus vai sauktu pie atbildības par tiem, vai izpildītu kriminālsodus, tostarp lai pasargātu no draudiem sabiedriskajai drošībai un tos novērstu.”

¹⁹ VDAR 20. apsvērumā ir noteikts: “Kaut arī šī regula cita starpā ir piemērojama tiesu un citu tiesu iestāžu darbībai, Savienības vai dalībvalstu tiesību aktos varētu precizēt apstrādes darbības un apstrādes procedūras attiecībā uz personas datu apstrādi, ko veic tiesas un citas tiesu iestādes. Ja tiesa personas datus apstrādā, veicot tiesas spriešanas funkciju, šāda apstrāde nebūtu jāiekļauj uzraudzības iestādes kompetencē, lai nodrošinātu, ka tiesu iestādes ir neatkarīgas savu tiesu varas uzdevumu izpildē, tostarp lēmumu pieņemšanā. Šādu datu apstrādes darbību uzraudzību vajadzētu būt iespējai uzticēt attiecīgās dalībvalsts tiesu sistēmas konkrētām struktūrām, kurām jo īpaši būtu jānodrošina atbilstība šīs regulas noteikumiem, jāveicina tiesu iestāžu darbinieku informētība par to pienākumiem, kas ietverti šajā regulā, un jāizskata sūdzības par šādām datu apstrādes darbībām.”

²⁰ Šajā nozīmē skat. spriedumu, 2022. gada 24. marts, *Autoriteit Persoonsgegevens* (C-245/20, EU:C:2022:216, 25. un 26. punkts).

²¹ Spriedumā, 2013. gada 30. maijs, *Worten* (C-342/12, EU:C:2013:355, 19. punkts) Tiesa konkrēti apstiprināja, ka darba laika reģistri ir personas dati.

²² Dokumentu nodošana tiesai civillietas kontekstā tika uzskatīta par datu apstrādi ģenerālvokāta M. Kamposa Sančesa-Bordonas [*M. Campos Sánchez-Bordona*] secinājumos lietā *Inspektor v Inspektorata kam Visshia sadeben savet* (Personas datu apstrādes nolūki – kriminālizmeklēšana) (C-180/21, EU:C:2022:406, 82. un 83. punkts). Šo secinājumu publicēšanas brīdī minētā lieta joprojām atrodas izskatīšanā Tiesā.

2. Valsts tiesību akti ir valsts tiesu veiktās datu apstrādes likumīguma priekšnosacījums

34. Juridiskais pamats rīkojumam par attiecīgo datu izpaušanu šajā lietā ir *RB*.

35. VDAR tiešām tiek prasīts, lai juridiskais pamats datu apstrādei tādā situācijā kā šajā lietā aplūkotā būtu rodams dalībvalsts (vai Savienības) tiesību aktā²³.

36. Attiecīgie dati, kas sākotnēji vākti un apstrādāti taksācijas nolūkos, saskaņā ar rīkojumu par izpaušanu šajā lietā tagad ir jāapstrādā pierādījuma nolūkos tiesvedībā.

37. Saskaņā ar VDAR 6. panta 4. punktu ir atļauts mainīt datu apstrādes nolūku, ja tas balstīts uz dalībvalsts tiesību aktiem, kas demokrātiskā sabiedrībā ir vajadzīgs pasākums, lai aizsargātu VDAR 23. panta 1. punktā minētos mērķus. Kā vienu no šiem mērķiem šīs regulas 23. panta 1. punkta f) apakšpunkts min "tiesu neatkarības un tiesvedības aizsardzību".

38. Visi šīs prejudiciālā nolēmuma procedūras dalībnieki piekrīt, ka VDAR 23. panta 1. punkta f) apakšpunkts ir tā tiesību norma, uz kuru jāatsaucas, lai pamatotu datu apstrādes nolūka maiņu saskaņā ar *RB*²⁴.

39. *RB* apvelta valsts tiesas ar tiesībām izdot rīkojumu par dokumentu izpaušanu, ja tiem ir pierādījuma spēks civillietā. Kā skaidrots, ja izpaužamais dokuments ietver personas datus, tiesa, kas uzdod tos izpaust, kļūst par datu pārzini saskaņā ar VDAR.

40. Kā Tiesas sēdē norādīja Komisija, valsts tiesa ir parasts pārzinis tikai noteiktā apmērā. Proti, valsts tiesas drīkst apstrādāt datus tikai saistībā ar savu oficiālo pilnvaru īstenošanu.

41. Ja datu apstrāde notiek, īstenojot likumīgi piešķirtās oficiālās pilnvaras²⁵, VDAR 6. panta 3. punktā ir prasīts, lai šis pamats būtu noteikts Savienības vai dalībvalsts tiesību aktos.

42. Tāpēc gan VDAR 6. panta 4. punktā (kas ļauj veikt datu apstrādi citā nolūkā), gan tās 6. panta 3. punktā (kas ļauj apstrādāt datus, īstenojot likumīgi piešķirtās oficiālās pilnvaras) ir prasīts, lai apstrādes juridiskais pamats būtu noteikts valsts (vai Savienības) tiesību aktos²⁶.

43. Tādējādi *RB*, kas tiesu apvelta ar tiesībām izdot rīkojumu par izpaušanu, ir datu apstrādes likumīguma priekšnosacījums.

3. VDAR papildina valsts procesuālos noteikumus

44. Vai VDAR prasības par likumīgu apstrādi ir izpildītas, ja ir šajā regulā prasītais juridiskais pamats un ja rīkojums par personas datu apstrādi ir pieņemts atbilstoši šādiem dalībvalsts tiesību aktiem?

²³ Saistībā ar Direktīvu 2002/58 Tiesa uzskatīja, ka minētā direktīva neliedz iespēju dalībvalstīm noteikt pienākumu izpaust personas datus civillietas kontekstā. Šajā nozīmē skat. spriedumu, 2008. gada 29. janvāris, *Promusicae* (C-275/06, EU:C:2008:54, 53. punkts). Manuprāt, tas pats attiecas uz VDAR.

²⁴ Turklāt Komisija uzskata, ka vēl kāds cits iemesls, lai pamatotu datu apstrādes nolūka maiņu šajā lietā, ir atrodams VDAR 23. panta 1. punkta i) apakšpunktā ("datu subjekta aizsardzīb[a] vai citu personu tiesību un brīvību aizsardzīb[a]"). Polijas valdība norādīja uz VDAR 23. panta 1. punkta j) apakšpunktu ("civilprasību izpild[e]").

²⁵ Datu apstrāde, īstenojot likumīgi piešķirtās oficiālās pilnvaras, ir darīta iespējama ar VDAR 6. panta 1. punkta e) apakšpunktu.

²⁶ Apstrādi var veikt arī, pamatojoties uz datu subjekta piekrišanu. Tomēr šajā lietā tas tā nav.

45. Manuprāt, lai arī juridiskā pamata esamība valsts tiesībās ir vajadzīga, ar to vien tomēr nav pietiekami, lai rikojums par izpaušanu būtu atbilstīgs VDAR.

46. Iesniedzējtiesa paskaidroja, ka saskaņā ar *RB*, pieņemot lēmumus par pierādījumu sniegšanu, principā netiek ņemts vērā informācijas privātums. Tiesām ir jāņem vērā abu pretējo pušu intereses, bet pašā tiesību aktā nav teikts, ka datu subjektu interesēm būtu kāda nozīme.

47. Vai *RB* ir nesaderīgs ar VDAR tāpēc, ka tas skaidri neuzliek pienākumu tiesām, kad tās kļūst par datu pārziņiem, ņemt vērā datu subjektu intereses, pieņemot lēmumus, kas var ietekmēt šo subjektu personas datus?

48. Manuprāt, tas tā nav. Jāņem vērā, ka dažādie valsts tiesību akti, kas kalpo par datu apstrādes juridisko pamatu, ir pieņemti nevis konkrēti tālab, lai īstenotu VDAR, bet gan saviem pašu mērķiem. Turklāt VDAR ir tieši piemērojama dalībvalstu tiesību sistēmās un nav jātransponē. Tāpēc svarīgi, lai situācijā, kad valsts procesuālie noteikumi sastopas ar VDAR, tie pavērtu iespēju vienlaikus piemērot arī šo regulu.

49. Tiesas sēdē Zviedrijas valdība apstiprināja, ka *RB* netiek prasīts, bet netiek arī aizliegts tiesām ņemt vērā datu subjektu intereses. Tāpēc netiek liegts tieši piemērot VDAR tiesvedībai, kas reglamentēta šajā kodeksā.

50. Valsts tiesām tāpēc ir līdztekus piemērojamas gan valsts procesuālo tiesību normas, gan VDAR, kas papildina valsts tiesību normas, ja tiesu procesuālās darbības ietver personas datu apstrādi.

51. Noslēgumā jāsaaka – valsts tiesību aktos nav skaidri jāatsaucas uz VDAR un nav jāuzliek pienākums tiesām ņemt vērā datu subjektu intereses. Pietiek, ja šādi tiesību akti ļauj papildus piemērot VDAR. Tikai tad, ja tas tā nav, valsts tiesību akts būtu pretrunā VDAR. Savukārt *RB*, šķiet, atļauj papildus piemērot arī VDAR²⁷.

52. Tāpēc, atbildot uz iesniedzējtiesas pirmo jautājumu, jāsecina, ka VDAR 6. panta 3. un 4. punkts noteic prasības attiecībā uz valsts procesuālo tiesību aktiem par izpaušanas pienākumu ikreiz, kad šī izpaušana ietver personas datu apstrādi. Valsts procesuālo tiesību akti šādā gadījumā nedrīkst liegt ņemt vērā datu subjektu intereses. Šīs intereses tiks aizsargātas, ja valsts tiesas ievēros VDAR noteikumus, lemjot par dokumentāru pierādījumu izpaušanu katrā konkrētajā gadījumā.

C. Valsts tiesu pienākumi saistībā ar datu subjektu interesēm

53. Tā kā valstu tiesas ir VDAR piemērošanas subjekti, tām datu pārziņu statusā ir jāņem vērā datu subjektu intereses. Kā šīs intereses būtu jāņem vērā, pieņemot konkrētu lēmumu par izpaušanu? Par to iesniedzējtiesa būtībā vaicā otrajā jautājumā.

²⁷ Ņemot vērā Tiesas un dalībvalstu tiesu kompetences nošķirumu prejudiciālā nolēmuma tiesvedībā, valsts tiesa ir tā, kurai jāizlemj, vai tas patiešām tā ir.

1. Samērīgums

54. Datu subjektu intereses būs aizsargātas, ja to personas datu apstrāde veiks atbilstoši VDAR 5. un 6. pantam²⁸. Atreferējot ģenerālvokāta P. Pikamē [*P. Pikamäe*] teikto, atbilstība VDAR 5. un 6. pantam nodrošina, ka tiek aizsargātas tiesības uz privātās dzīves neaizskaramību un personas datu aizsardzību, kas garantētas attiecīgi Hartas 7. un 8. pantā²⁹.

55. Apstrādes leģitīmie mērķi ir uzskaitīti VDAR 6. pantā³⁰. Kā izklāstīts šo secinājumu iepriekšējā iedaļā, šajā lietā apstrādei ir likumīgs nolūks, jo tiesa – izdodama rīkojumu par izpaušanu saskaņā ar valsts tiesību aktu, kas nodrošina tiesvedības pareizu norisi, – īstenoja likumīgi piešķirtas oficiālas pilnvaras. Tomēr gan VDAR 6. pantā, gan arī 5. pantā ir prasīts ne tikai leģitīms mērķis, bet arī tas, ka īpaša apstrāde ir *vajadzīga* šā mērķa sasniegšanai.

56. Tāpēc VDAR ir prasīts, lai tiesa – izvērtējot, vai personas datu izpaušana konkrētajā situācijā ir tiesvedībā nepieciešama pierādīšanas nolūkos, – veiktu samērīguma analīzi³¹.

57. Šajā ziņā VDAR 6. panta 4. punktā ir prasīts, ka valsts tiesību aktam, pamatojoties uz kuru tiek mainīts apstrādes nolūks, ir jābūt *vajadzīgam un samērīgam pasākumam*, lai nodrošinātu kāda no 23. panta 1. punktā minētajiem mērķiem sasniegšanu, šajā gadījumā – aizsargāt tiesu neatkarību un tiesvedību. Turklāt VDAR 6. panta 3. punktā ir prasīts, ka apstrādei, ko veic, īstenojot likumīgi piešķirtās oficiālās pilnvaras, ir jābūt *vajadzīgai, lai īstenotu šādas pārzinim likumīgi piešķirtās oficiālās pilnvaras*.

58. Valsts tiesību normas, pamatojoties uz kurām tiek veikta apstrāde, *in abstracto* var būt atbilstīgas VDAR 6. panta 3. un 4. punkta prasībām. Tomēr katra konkrētā apstrādes gadījuma likumīgums (tostarp tiesas konkrēta rīkojuma par izpaušanu likumīgums) ir atkarīgs no visu iesaistīto interešu konkrētas samērošanas, paturot prātā, kādam leģitīmam mērķim tiek pieprasīta izpaušana³². Tikai šādā veidā valsts tiesa var nolemt, vai un cik lielā mērā izpaušana ir vajadzīga.

59. Tādējādi ir skaidrs, ka VDAR tiek prasīts veikt samērīguma analīzi. Vai VDAR ir rodamas vēl kādas norādes, kādi konkrēti pasākumi tiesai ir jāveic šādā analīzē?

²⁸ Spriedumi, 2019. gada 16. janvāris, *Deutsche Post* (C-496/17, EU:C:2019:26, 57. punkts), un 2020. gada 6. oktobris, *La Quadrature du Net* u.c. (C-511/18, C-512/18 un C-520/18, EU:C:2020:791, 208. punkts). To pašu Tiesa ir agrāk secinājusi arī par Direktīvu 95/46. Skat., piemēram, spriedumus 2003. gada 20. maijs, *Österreichischer Rundfunk* u.c. (C-465/00, C-138/01 un C-139/01, EU:C:2003:294, 65. punkts), un 2014. gada 13. maijs, *Google Spain* un *Google* (C-131/12, EU:C:2014:317, 71. punkts).

²⁹ Ģenerālvokāta P. Pikamēes secinājumi lietā *Vyriausioji tarnybinės etikos komisija* (C-184/20, EU:C:2021:991, 36. punkts).

³⁰ Tiesa konstatēja, ka VDAR 6. pantā uzskaitītās likumīgas datu apstrādes situācijas ir izsmelošas un ierobežojošas. Skat. spriedumu, 2021. gada 22. jūnijs, Latvijas Republikas Saeima (Pārkāpumu uzskaites punkti) (C-439/19, EU:C:2021:504, 99. punkts). Saistībā ar Direktīvu 95/46 Tiesa izmantoja tādu pašu pieeju attiecībā uz apstrādes likumību spriedumos, 2017. gada 4. maijs, Rīgas satiksme (C-13/16, EU:C:2017:336, 25. punkts), un 2019. gada 11. decembris, *Asociația de Proprietari bloc M5A-ScaraA* (C-708/18, EU:C:2019:1064, 37. un 38. punkts).

³¹ Skat. arī VDAR 39. apsvērumu, kurā teikts, ka: "Personas datiem vajadzētu būt adekvātiem, atbilstīgiem, un tiem būtu jāietver tikai tas, kas nepieciešams tiem nolūkiem, kādos tie tiek apstrādāti. [...] Personas dati būtu jāapstrādā tikai tad, ja apstrādes nolūku nav iespējams pienācīgi sasniegt citiem līdzekļiem."

³² Tiesa paskaidroja, ka samērošana ir veicama atkarībā no katras konkrētās lietas īpašajiem apstākļiem. Šajā nozīmē skat. spriedumu, 2017. gada 4. maijs, Rīgas satiksme (C-13/16, EU:C:2017:336, 31. punkts). Skat. arī spriedumu, 2020. gada 19. decembris, *Asociația de Proprietari bloc M5A-ScaraA* (C-708/18, EU:C:2020:104, 32. punkts).

2. Valsts tiesas konkrēti veicamie pasākumi

60. Kā jau paskaidroju, samērīguma analīze ir jāveic katrā konkrētajā gadījumā un tajā ir jāņem vērā visas skartās intereses. Tādā situācijā kā šī intereses saistībā ar datu izpaušanu ir jāizsver attiecībā pret iejaukšanos tiesībās uz personas datu aizsardzību³³.

61. Intereses attiecībā uz izpaušanu izriet no tiesībām uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā (Hartas 47. pants). Savukārt ar tām konfliktā esošās datu subjektu intereses izriet no tiesībām uz privātās un ģimenes dzīves neaizskaramību (Hartas 7. pants) un tiesībām uz datu aizsardzību (Hartas 8. pants). Tieši šīs tiesības ir jāsamēro, lai izlemtu, vai personas datu izpaušana ir nepieciešama.

62. Turpmākā izklāstā piedāvāšu dažus ieteikumus, kādus konkrētus pasākumus valsts tiesa varētu veikt.

63. Vispirms – vienmēr var prezumēt, ka datu subjekti, kuri nav devuši piekrišanu datu apstrādei, ir ieinteresēti savu personas datu apstrādes ierobežošanā. Tādējādi tieši ar šādu automatisku sākumpieņemumu valsts tiesai jāpamato, kāpēc šīs intereses būtu jāaizskar.

64. Manuprāt, norādījumi par šāda vērtējuma veikšanu ir atrodami VDAR 5. pantā, kurā izklāstīti principi, kas datu pārzinim jāievēro, apstrādājot personas datus.

65. Šajā ziņā izšķiroša nozīme ir VDAR 5. panta 1. punkta c) apakšpunktā minētajam minimizēšanas principam. Šī prasība, kā norādījusi Tiesa³⁴, ir samērīguma principa izpaušme. Tā nozīmē, ka personas datiem jābūt adekvātiem, atbilstīgiem un jāietver tikai tas, kas nepieciešams, ņemot vērā šo datu apstrādes nolūkus.

66. Tāpēc vispirms jāvaicā, vai *Entral* uzturētajā personāla reģistrā iekļautie dati ir adekvāti. Tie būs adekvāti izpaušanas nolūkam, ja tie patiešām parāda, cik darba stundu *Fastec* darbinieki ir pavadījuši būvobjektā.

67. Pēc tam jānoskaidro, vai *Entral* uzturētajā personāla reģistrā iekļautie dati ir attiecināmi uz nolūku, kuram tie prasīti. Šķiet, ka nolūks ir *Nycander* interese pierādīt savu apgalvojumu, ka *Fastec* darbinieki ir strādājuši ne tik ilgi, kā norādīts rēķinā. Tāpēc personāla reģistrs lietā varētu būt nozīmīgs tad, ja ar to patiešām varētu pierādīt vai atspēkot šādu apgalvojumu. Valsts tiesai ir jānovērtē šā reģistra nozīmīgums, ņemot vērā citus lietas faktus (piemēram, *Fastec* apgalvojumu, ka personāla reģistrā attiecīgais darba laiks ietverts tikai daļēji – pārējais laiks ir pavadīts ārpus būvobjekta).

68. Lai pārbaudītu atbilstību datu minimizēšanas trešajai prasībai, valsts tiesai ir jānoskaidro, vai visi reģistrā iekļautie dati vai tikai daļa datu ir pietiekami pierādīšanas nolūkos. Turklāt gadījumā, ja ir kādi citi līdzekļi, kā pierādīt to pašu faktu, datu minimizēšanas princips liek izmantot šos citus līdzekļus. Piemēram, valsts tiesai varētu būt vajadzība izvērtēt *Fastec* apgalvojumu, ka faktiski nostrādāto stundu skaitu esot iespējams pārbaudīt, atsaucoties uz dokumentiem, kuri jau ir iesniedzējtiesai iesniegtajos lietas materiālos. Ja valsts tiesa konstatē, ka šis apgalvojums ir patiess, tā nedrīkst izdot rīkojumu par personāla reģistrā iekļauto personas datu izpaušanu.

³³ Pēc analogijas skat. spriedumu, 2010. gada 9. novembris, *Volker und Markus Schecke un Eifert* (C-92/09 un C-93/09, EU:C:2010:662, 77. punkts).

³⁴ Spriedums, 2021. gada 22. jūnijs, Latvijas Republikas Saeima (Pārkāpumu uzskaites punkti) (C-439/19, EU:C:2021:504, 98. punkts).

69. Valsts tiesai ir jānoskaidro, kādu veidu reģistrā iekļautie personas dati ir pietiekami, lai pierādītu vai atspēkotu lietā nozīmīgos faktus. Šajā ziņā datu minimizēšanas princips noteic, ka izpaust drīkst tikai attiecīgajam nolūkam absolūti nepieciešamos datus. Tāpēc var gadīties, ka *Entral* kā datu apstrādātājam ir jāpārveido personāla reģistrs tā, lai personas datus tajā ierobežotu līdz nepieciešamajam minimumam, kas tomēr ļautu izdarīt secinājumu par faktiski nostrādātajām stundām.

70. Šajā ziņā valsts tiesai ir jānoskaidro, vai – lai datu izpaušanai būtu pierādījuma spēks – ir nepieciešams, lai personas, kuru dati ir iekļauti reģistrā, būtu identificējamās (piemēram, vai ir nepieciešams nosaukt konkrētus darbiniekus vārdā, lai uzaicinātu viņus sniegt liecību). Pretējā gadījumā varbūt ir pietiekami iegūt informāciju par kopējo nostrādāto stundu skaitu būvobjektā un/vai šo darba laiku nostrādājušo darbinieku skaitu.

71. Atkarībā no atbildēm uz šiem jautājumiem tiesa var nolemt lūgt izpaust pseidonimizētus vai anonimizētus datus³⁵.

72. Saskaņā ar VDAR 26. apsvērumu pseidonimizēti dati joprojām ietilpst VDAR materiālās piemērošanas jomā. Tas tā ir tāpēc, ka joprojām ir iespējams atvedināt pseidonimizētās personas identitāti. Turpretim anonimizētie dati neietilpst tās piemērošanas jomā. Tāpēc tas, kāda veida datus galu galā valsts tiesa uzdos izpaust, arī ietekmēs VDAR turpmāko piemērojamību³⁶.

73. Tikai un vienīgi valsts tiesas ziņā būs noteikt dažādu personāla reģistra versiju pierādījuma spēku, lai izņemtu, kāda veida datu minimizēšana – ja tā vispār ir vajadzīga – būtu nepieciešama, lai pienācīgi pabeigtu tiesvedību tajā izskatāmajā lietā.

74. Valsts tiesai ir saistošs ne tikai VDAR 5. panta 1. punkta c) apakšpunktā minētais minimizēšanas princips, bet arī citi VDAR 5. pantā ietvertie principi, kuriem ir nozīme saistībā ar kārtību, kādā pieņemams rīkojums par izpaušanu.

75. Piemēram, VDAR 5. panta 1. punkta a) apakšpunktā bez likumīguma principa (kas sīkāk izklāstīts tās 6. pantā) ir minēts arī pārredzamības princips, Manuprāt, šis princips nozīmē, ka valsts tiesai ir skaidri jāizskaidro savs lēmums par rīkojumu izpaust personas datus, tostarp norādot, kā tā ir samērojusi lietas dalībnieku dažādās intereses un argumentus saistībā ar izpaušanu.

76. Ar pienācīgu pamatojumu rīkojumā par izpaušanu tiek izpildīts arī VDAR 5. panta 2. punkts, kurā prasīts, ka datu pārzinim ir uzskatāmi jāparāda tās 5. panta 1. punktā norādīto principu izpilde.

77. To, ka tieši ir jāievēro VDAR 5. pantā noteiktie principi, iespējams secināt arī no VDAR 31. apsvēruma. Tajā prasīts, ka “publisko iestāžu nosūtītiem informācijas pieprasījumiem vienmēr vajadzētu būt rakstiskiem, motivētiem un neregulāriem, un tiem nebūtu jāattiecas uz visu kartotēku kopumā vai jārada kartotēku savstarpēji savienojumi”.

³⁵ Proti, *Fastec* lūdz iesniedzējtiesai vai nu noraidīt *Nycander* lūgumu iesniegt personāla reģistru, vai arī – pakārtoti – iesniegt šo personāla reģistru tikai pēc tam, kad tas ir ticis anonimizēts. Komisija, balstoties uz datu minimizēšanas principu un atsaucoties uz VDAR 25. panta 1. punktu, piedāvāja, ka risinājums varētu būt arī personāla reģistra pseidonimizētas versijas iesniegšana.

³⁶ Piemēram, reģistra anonimizēšana atbrīvo datu pārzini no pienākuma informēt datu subjektus par datu apstrādi, kas parasti tiktu prasīts saskaņā ar VDAR 14. pantu.

78. Polijas valdība pauda zināmas bažas par valsts tiesas veiktu samērīguma vērtējumu, proti, vai tik valsts tiesa – ja tai ir jāizvērtē personāla reģistram vai kādam citam pierādīšanas līdzeklim piemītošais pierādījuma spēks tās izskatāmajā lietā – pārmērīgi nenodarbojas ar to, kam būtu jāpaliek lietas dalībnieku ziņā, proti, cenšanos pārliecināt par šādam pierādīšanas līdzeklim piemītošo pierādījuma spēku kā tādu?

79. Manuprāt, veicot pierādījuma spēka vērtējumu, kurā ņemtas vērā datu subjektu intereses, tiesa neiejaucas lietā vairāk nekā civillietā, kad vērtē jebkuriem citiem pierādīšanas līdzekļiem piemītošo pierādījumu spēku³⁷.

80. Valsts tiesas iejaukšanās apmērs būs atkarīgs no tā, cik acīmredzams pierādījuma spēks piemīt pierādīšanas līdzeklim, kuru lūgts izpaust katrā konkrētajā gadījumā. Tas, kādā apmērā izpaušana varētu ietekmēt datu subjektu intereses, vienmēr būs atkarīgs no konkrētās lietas.

81. Piemēram, dažos gadījumos var būt skarti sensitīvi dati, kuriem piemērojams īpašs aizsardzības režīms saskaņā ar VDAR 9. pantu, vai dati par kriminālsodamību, kuriem piemērojams VDAR 10. pantā paredzētais režīms. Šādās situācijās datu subjektu interesēm noteikti būs lielāks svars samērošanas procesā³⁸. Tāpat katrā konkrētajā gadījumā var atšķirties arī interese par informācijas izpaušanu. Dažkārt būs skaidrs, ka pieprasītais pierādījums ir maznozīmīgs, savukārt citās situācijās tam lietas izspriešanā būs izšķiroša nozīme. Šajā ziņā pamatots ir Komisijas viedoklis, ka valsts tiesai šajā vērtējumā būtu jābūt plašai novērtējuma brīvībai. Tomēr tiesa nekad nebūtu atbrīvojama no pienākuma ņemt vērā datu subjektu intereses.

82. Savukārt Čehijas valdība ir norūpējusies vēl par ko citu, proti, uzliekot pienākumu valsts tiesām ņemt vērā datu subjektu intereses ikreiz, kad tās izdod rīkojumu izpaust dokumentārus pierādījumus, varētu tikt kavēta tiesvedību pienācīgā norise. VDAR patiešām ir ieviests papildu pienākums³⁹ tiesām pirms rīkojuma par personas datus saturošu dokumentāru pierādījumu izpaušanu veikt samērīguma pārbaudi. Tomēr nedz interešu samērošana ir kāds tiesām svešs intelektuāls uzdevums, nedz arī valsts tiesām uzliktais slogs ir citādāks nekā tas, kāds ar VDAR tiek uzlikts ikvienam datu pārzinim.

83. Ja ir jānodrošina, ka Savienības pilsoņu personas dati tiek aizsargāti augstā līmenī atbilstīgi Savienības likumdevēja izvēlei, kas izteikta VDAR, datu subjektu interešu ņemšana vērā nav uzskatāma par dalībvalstu tiesām uzliktu pārmērīgu slogu.

84. Tāpēc ierosinu Tiesai atbildēt uz iesniedzējtiesas uzdoto otro jautājumu šādi: civillietā lemjot par to, vai izdot rīkojumu par informācijas izpaušanu, kuras rezultātā notiks personas datu apstrāde, valsts tiesai ir jāveic samērīguma izvērtējums, kurā ņem vērā to datu subjektu intereses, kuru personas dati ir jāapstrādā, un jāsamēro šīs intereses ar tiesvedības dalībnieku interesi iegūt pierādījumu. Šis samērīguma izvērtējums ir veicams saskaņā ar VDAR 5. pantā noteiktajiem principiem, tostarp datu minimizēšanas principu.

³⁷ Kā paskaidroja iesniedzējtiesa, tiesām jau saskaņā ar *RB* ir pienākums samērot pierādījumu attiecināmību ar pretējās puses ieinteresētību šīs informācijas neizpaušanā.

³⁸ Saistībā ar Direktīvu 2002/58 Tiesa ir konsekventi nospriedusi – jo lielāka ir iejaukšanās tiesībās uz datu aizsardzību, jo svarīgākam ir jābūt izvirzītajam sabiedrības interešu mērķim. Spriedumi, 2016. gada 21. decembris, *Tele2 Sverige* un *Watson* u.c. (C-203/15 un C-698/15, EU:C:2016:970, 115. punkts); 2018. gada 2. oktobris, *Ministerio Fiscal* (C-207/16, EU:C:2018:788, 55. punkts); 2020. gada 6. oktobris, *La Quadrature du Net* u.c. (C-511/18, C-512/18 un C-520/18, EU:C:2020:791, 131. punkts), un 2021. gada 2. marts, *Prokuratuur* (Piekļuves elektronisko komunikāciju datiem nosacījumi) (C-746/18, EU:C:2021:152, 32. punkts).

³⁹ Tajās tiesību sistēmās, kurās procesuālie noteikumi iepriekš neparedzēja šādu pārbaudi.

V. Secinājumi

85. Ņemot vērā iepriekš izklāstītos apsvērumus, ierosinu Tiesai uz abiem *Högsta domstolen* (Augstākā tiesa, Zviedrija) uzdotajiem prejudiciālajiem jautājumiem atbildēt šādi:

- 1) Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2016/679 (2016. gada 27. aprīlis) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK (Vispārīgā datu aizsardzības regula) 6. panta 3. un 4. punkts noteic prasības attiecībā uz valsts procesuālo tiesību aktiem par izpaušanas pienākumu ikreiz, kad šī izpaušana ietver personas datu apstrādi. Valsts procesuālo tiesību akti šādā gadījumā nedrīkst liegt ņemt vērā datu subjektu intereses. Šīs intereses tiks aizsargātas, ja valsts tiesas ievēros Regulas 2016/679 noteikumus, lemjot par dokumentāru pierādījumu izpaušanu katrā konkrētajā gadījumā.
- 2) Civillietā lemjot par to, vai izdot rīkojumu par informācijas izpaušanu, kuras rezultātā notiks personas datu apstrāde, valsts tiesai ir jāveic samērīguma izvērtējums, kurā ņem vērā to datu subjektu intereses, kuru personas dati ir jāapstrādā, un jāsamēro šīs intereses ar tiesvedības dalībnieku interesi iegūt pierādījumu. Šis samērīguma izvērtējums ir veicams saskaņā ar Regulas 2016/679 5. pantā noteiktajiem principiem, tostarp datu minimizēšanas principu.